

ΕΙΔΗ ΖΗΜΙΩΝ

- 1. Ολική απώλεια (Total loss) → Πραγματική (Actual)
- → Τεκμαρτή (Constructive)
- 2.- Μερική απώλεια (μερική αβαρία-particular average)
- 3.- Γενική αβαρία (General Average)
- 4.- Επιθάλασσια αρωγή (Salvage)- Ρήτρα «Sue and labour»
- 5.- Ευθύνη προς τρίτους – Ρήτρα «Running down»

ΟΛΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (TOTAL LOSS)

Η Ολική Απώλεια (Total Loss) αναφέρεται στην απώλεια ολόκληρου του πλοίου. Στην περίπτωση της Ολικής Απώλειας ο ασφαλιστής καταβάλλει όλο το ασφάλισμα χωρίς την εφαρμογή της αφαιρετέας απαλλαγής.

Η ολική απώλεια χωρίζεται σε δύο κατηγορίες:

- A) Πραγματική ολική απώλεια (actual total loss) και
- B) Τεκμαρτή ολική απώλεια (constructive total loss)

Μία ασφάλεια έναντι του κινδύνου ολικής απώλειας καλύπτει και τις δύο περιπτώσεις, εκτός εάν προκύπτει κάτι διαφορετικό από τους όρους του συμβολαίου.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΟΛΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (ACTUAL TOTAL LOSS)

Πραγματική Ολική Απώλεια Πλοίου

Έχουμε Πραγματική Ολική Απώλεια πλοίου, όταν:

- Το ασφαλισμένο πλοίο καταστρέφεται ολοσχερώς ή βυθίζεται.
- Το ασφαλισμένο πλοίο έχει υποστεί ζημιά μεγάλης έκτασης, έτσι ώστε να μην θεωρείται πλέον πλοίο.
- Όταν ο ασφαλιζόμενος έχει αποξενωθεί από το πλοίο, χωρίς να υπάρχει ελπίδα να το επανακτήσει.
- Αντίθετα με την Τεκμαρτή Ολική Απώλεια, στην Πραγματική Ολική Απώλεια ο ασφαλιζόμενος δε χρειάζεται να δώσει αναγγελία εγκατάλειψης του πλοίου στον ασφαλιστή, μιας και στην πραγματικότητα ο ασφαλιζόμενος το εγκαταλείπει σιωπηρά στους ασφαλιστές για την περίπτωση που αυτοί θέλουν να επωφεληθούν από αυτό (π.χ. αν ευρεθεί πλοίο το οποίο για μακρύ χρονικό διάστημα είχε χαθεί).

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΟΛΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (ACTUAL TOTAL LOSS)

Πραγματική Ολική Απώλεια Φορτίου

Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει Πραγματική Ολική Απώλεια Φορτίου ακόμα και εάν δεν καταστραφεί το σύνολο των ασφαλισμένων πραγμάτων.

➤ Παράδειγμα:

- Εάν ασφαλιστούν 10 τόνοι ρύζι και 2 τόνοι σάρι και καταστραφούν 2 τόνοι ρύζι, υπάρχει μερική απώλεια.
- Αν καταστραφούν οι 2 τόνοι σάρι, δηλαδή το σύνολο ενός είδους, υπάρχει ΟΛΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ του μέρους αυτού.

Εάν το φορτίο όταν εκφορτωθεί είναι τελείως άχρηστο ή ακατάλληλο για την χρήση που προορίζεται υπάρχει ΟΛΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ.

Εάν το φορτίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί π.χ. μετά από επεξεργασία, αλλά η τιμή του θα είναι μειωμένη, υπάρχει ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ.

ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (CONSTRUCTIVE TOTAL LOSS)

Τεκμαρτή Ολική Απώλεια (Constructive Total Loss ή CTL) Άρθρο 60 ΜΙΑ

Τεκμαρτή Ολική Απώλεια Πλοίου έχουμε, όταν:

- Φαίνεται ότι δεν μπορεί να αποφευχθεί η Πραγματική Ολική Απώλεια.
- Το πλοίο έχει παγιδευτεί και δε φαίνεται πιθανό να το επανακτήσει ο ασφαλιζόμενος στο προσεχές μέλλον.
- Το πλοίο έχει προσαράξει και το κόστος αποκόλλησης και επισκευής αυτού υπερβαίνει την αξία του.
- Το πλοίο έχει υποστεί μεγάλης έκτασης ζημιά και το κόστος επισκευών προβλέπεται ότι θα υπερβεί την αξία του πλοίου.
- Μπορεί να υπάρξει Τεκμαρτή Ολική Απώλεια **ΦΟΡΤΙΟΥ** όταν
 - Η πραγματική ολική απώλεια είναι αναπόφευκτη ή
 - Το κόστος αποκατάστασης και προώθησης του φορτίου στον προορισμό του υπερβαίνει την αξία του στον τόπο προορισμού.

ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ (CONSTRUCTIVE TOTAL LOSS)

Αναγγελία Εγκατάλειψης (NOTICE OF ABANDONMENT)

- Σε περίπτωση Τεκμαρτής Ολικής Απώλειας Πλοίου, ο ασφαλισμένος μπορεί να επιλέξει αν θα θεωρήσει την ζημία Ολική ή Μερική απώλεια.
- Προκειμένου ο ασφαλιζόμενος να απαιτήσει αποζημίωση για Τεκμαρτή Ολική Απώλεια, θα πρέπει απαραίτητα να εγκαταλείψει το πλοίο στους ασφαλιστές με **έγγραφη αναγγελία εγκατάλειψης. (NOTICE OF ABANDONMENT)** Άρθρο 62 ΜΙΑ
- Εάν ο ασφαλιζόμενος σκοπεύει να υποβάλει απαίτηση αποζημίωσης για Τεκμαρτή Ολική Απώλεια, οφείλει να αποστείλει στον ασφαλιστή την αναγγελία εγκατάλειψης. Ο σκοπός αυτής της αναγγελίας είναι να προειδοποιήσει τον ασφαλιστή ότι υπάρχει περίπτωση Ολικής Απώλειας, έτσι ώστε ο ασφαλιστής να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, για να την αποτρέψει.
- Τα μέτρα που τυχόν παίρνει ο ασφαλιστής για να αποτρέψει την Ολική Απώλεια δεν μπορούν να ληφθούν ως αποδοχή της εγκατάλειψης.

ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ Η ΜΕΡΙΚΗ ΑΒΑΡΙΑ (PARTICULAR AVERAGE)

Μερική αβάρια (Partial Loss) πλοίου καλείται οποιαδήποτε απώλεια δεν αποτελεί Ολική Απώλεια. Ο όρος αυτός αναφέρεται δηλαδή σε όλες τις ζημιές που μπορούν να συμβούν στο πλοίο. (άρθρο 69 ΜΙΑ 1906)

- Εάν η μερική αβάρια πλοίου είναι μικρής έκτασης και δεν επηρεάζει την αξιοπλοΐα του πλοίου, είναι δυνατό ο πλοιοκτήτης
 - i. να αναβάλει την επισκευή του πλοίου μέχρι τον επόμενο δεξαμενισμό του ή
 - ii. και να μην το επισκευάσει καθόλου (εάν π.χ. το πλοίο έχει εν τω μεταξύ πουληθεί ως έχει).

Στη δεύτερη περίπτωση μπορεί να προβάλλει απαίτηση προς τον ασφαλιστή δια «μη επισκευασθείσα ζημία», διότι το πλοίο έχασε μέρος της αξίας του από τη μερική αβάρια (**unrepaired damage claim**).

- Όπως αναφέραμε, με την επέλευση της μερικής αβαρίας το πλοίο χάνει μέρος της αξίας του, ενώ θεωρείται ότι επανέρχεται στην αρχική αξία του μετά την επισκευή.
- Εάν ένα πλοίο υποστεί μερική αβάρια και ακολούθως, παρότι αυτή έχει ήδη αποκατασταθεί με επισκευές, το πλοίο βυθιστεί, ο ασφαλιστής είναι υποχρεωμένος να αποζημιώσει τόσο τη μερική αβάρια όσο και την Ολική Απώλεια.
- Εάν το πλοίο όμως βυθιστεί **πριν** από την αποκατάσταση της μερικής αβαρίας, η αποζημίωση που είναι υποχρεωμένος να καταβάλει ο ασφαλιστής περιορίζεται στο ποσό της Ολικής Απώλειας.